

DZIENNIK BIAŁOSTOKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: BIAŁYSTOK, Rynek Kościuszki Nr 1, telefon 63.

Pan prezes ministrów Grabski wrócił z wywczasów świątecznych

WARSZAWA, 23. IV. Wczoraj o godzinie 8-iej wieczorem przybył ze Spawy p. prezes ministrów, Grabski. Zaraz po powrocie premier załatwił sprawy biurowe, przyczem załatwił cały szereg spraw nagrodzonych pod czas parodulowej jego nieobecności a związanych z otwarciem Banku Polskiego, oraz zarządzeń sanitacyjnych.

Dziś pan Grabski rozpatrzył złożoną przez Radę Nadzorczą Banku Polskiego listę członków dyrekcyj, którą według wszelkich danych w całości zatwierdzi.

Za ile wywieźliśmy w zeszłym roku do Rumunii?

Rumuńskie ministerjum finansów ogłosiło ostatnią tablicę statystyczną, w których zestawiono obrót handlowy Rumunii z Polską.

Obrót ten podzielono na cztery grupy: zwierząt, produktów

rolnych, wytworów górniczych oraz mieszanych.

W roku 1923 Rumunia przywiezła z Polski na ogólną sumę 498.000.000 lei, a wywiezła do Polski towarów wartości 169 mil. lei.

Z zestawienia tych cyfr widać, że nasz wywóz trzykrotnie przewyższa eksport rumuński do Polski.

Rumunia dostarczała nam głównie żywy inwentarz, drzewo, kauczuk i owoce, w zamian za co otrzymywała z Polski: wyroby włókiennicze, bawełniane, szklane, konfekcje, wyroby metalowe, maszynowe, maszyny i chemikalia.

Kawalerzyści polscy na wielkim turnieju hipicznym

Pod ciepłym słońcem Niciel jeźdźcy polscy zdobyli zaszczytne nagrody

WARSZAWA, 23. IV.

Dn. 20 kwietnia rtm. Suski jeździł na szóstym miejscu, rtm. Królikiewicz po raz drugi na pierwszym.

W drugim dniu świąt jeźdźcy polscy odnieśli pierwsze miejsca i nagrody.

Przy rozstrzygnięciu konkursu oklaskach wielotysięcznej widowni, przed reprezentantami kilkudziesięciu państw, pierwszą nagrodę zdobył rtm. Rómmel.

Drugą rtm. Suski, czwartą rtm. Królikiewicz i trzynastą rtm. Brzeziński.

Tego samego dnia w drugim dniu konkursu zdobył rtm. Królikiewicz IV-a nagrodę.

Oto rezultaty, których zwycięzcy otrzymali srebrne medale i gratulacje. Przed zbliżającą się Olimpiadą sport nasz może w hipice pokazać żywe nadejście i spodziewać najrozsądniejszej i niesawadnej reprezentacji.

Komunikat finansowy

z dnia 22 kwietnia

WARSZAWA, 23. IV.

Dolar na poziomie 9800, 9800. Inne kursy w parzystości dolara. Szczegółowa sytuacja Parity, Berlina i Londynu niewątpliwie nie na skutek wiadomości, że Niemcy zamierzają wycofać swoje wojsko z Rumunii.

Wobec wiadomości, że Niemcy w stosunku do dolara pozostawiają tendencję wzrostową, w tendencji wzrostu.

GIEŁDA

WARSZAWA, 23. IV.

Notowania oficjalne.
Dolary St. Zjedn. 9350, 9300.
Dol. kanad. 8900.
Franki szwajc. 1565.
Franki franc. 648-5, 650.
Furty ang. 41000.
Frank złoty 1800.
Belgia 552-5, 549-3.
Bułgaria 48800.
Holandia 3800, 3473-5.
Londyn 41250, 40925.
New York 9350, 9300.
Paryż 650, 643.
Praga 277-25, 270.
Szwajcaria 1665, 1652.
Wiedeń 132-1, 130.
Włochy 422, 419-75.
Milionowa 925, 935.
8 proc. po złota 1400, 1410-8.
6 proc. po złota 1370, 1400.
Poż. dol. 5250, 5300, 5250.

Akcje

B. Dyskontowy 1-7 em. 26500.
B. Handlowy 29000, 28250, — 26500.
B. dla H. i Przem. 4000, 3900.
B. Kredytowy 1900, 1950.
B. Handl. w Pozn. 8000.
B. Przem. w Lwowie 1450, — 1500.
B. Wł. Pr. Handl. 310, 325.
B. Zachodni 1-5 em. 8400, 8500.
B. Zjedn. Ziem. Pol. 4200, 4500.
B. W. Sp. Zar. 20000, 20750.
B. Zw. Ziem. 700.
Czerata 725, 750.
Grodzisk 1-3 em. 2600, 2500.
4-5 em. 2300.
Kijewski 1250.
Pulawy 1250, 1000, 1100.
Silesia 3300, 3100.
Silesia 4800.
Wł. 525, 550, 540.
Złoty 13000.
Elektryczność 6000.
Brown 5750.
Sila i Światło 1850, 1875.
Chodorów 16500, 16750.

Noże Gonty i Zeleźniaka nad Kresami

Rząd winien wystać specjalnego pełnomocnika Raka toczącego nasze rubieże wschodnie trzeba wypalić

(t. k.). Wykrycie organizacji bandycko-militarnej na Kresach wschodnich kładzie kres wszelkiej pobłażliwości, jaką uprawiało dotychczas w województwach wschodnich. Pobłażliwość ta pchnęła w dwóch kierunkach:

1. rząd nie przyznał jeszcze do wzmocnienia personelu strażnicy na Kresach szlami, energetycznymi, pełnymi inicjatyw.

2. jak również nie powziął środków materialnych, aby władze miejscowe mogły przystąpić do zasadniczego oczyszczenia Kresów wschodnich z melów rozróżniących, które rozpanoszyły się tam w sposób niesłychany.

Tok dotychczasowych zarządzeń nie jest wystarczający. Rząd powinien wystać specjalnego delegata, wraz ze sztabem wyborowych ludzi, wyposażać go w środki pieniężne i odpowiednio pełnomocnictwa, aby położyć kres dotychczasowej sytuacji.

Mówmy otwarcie:

Stosunki na kresach wschodnich ułożyły się rozbicie, głównie wskutek olbrzymich przestrzeni a zbyt małej liczby policji bezpieczeństwa. Granica nasza wschodnia jest prosto bariera bezpieczeństwa ale dla bandytów Muchy i wszystkich oddziałów zbrojnych.

organizowanych na terenie sowieckim i tam się chroniących na wypadek niebezpieczeństwa. Okazało się, że apetyty naszych wrogów wzrosły. „Ataman” Mucha wystąpił swoich emisariuszy wzdłuż całego pogranicza i wciągnął do swej łupieskiej organizacji wszelkie siły.

gotowe do rzucić podstępnie walki zbrojnych a jakby się udało to i do urządzania „powstań”. Czerwony kogut miał nam za piąć na święta wielkanocne. Cie

nie krwawe Gonty i Zeleźniaka wyciągały już noże hajduackie nad naszymi wschodnimi rubieżami.

Władze w województwach wschodnich uczyniły wiele. Nie dały się zaskoczyć. Ale trzeba im udzielić energicznej pomocy. Nie można zadowolić się tem, że opanoowano chwilowo sytuację. Rząd nie może żałować dziś wydatków i wstąpić wyznaczyć poważne kredyty.

aby operacje wyniszczenia raka toczącego nasze wschodnie ziemie doprowadzić do pomyślnego końca. Trzeba zko wypalić do szczeru.

Dalsze dzieje słynnego skandalu bankierskiego

Dyrektor skompromitowanego banku Franko-Polskiego po dwumiesięcznym wzięciu na wolność

Półtora miliona franków zastawu

WARSZAWA, 23. IV.

Aresztowany dnia 19-go lutego dyrektor oddziału warszawskiego Banku Franko-Polskiego p. L. George, po złożeniu kaucji w wysokości

półtora miliona franków (około 90.000 dolarów) — został wypuszczony na wolność.

Jak wiadomo — przed dwoma miesiącami w Banku Franko-Polskim przy ul. Czackiego, u kryto olbrzymie nadużycia, uprawiane tam od dłuższego czasu na szkodę skarbu polskiego. Bank ten w okresie spadku marki polskiej swymi zbrodniczymi machinacjami przyczynił się do coraz większej niżeli marki, a to przede wszystkim przez wysyłanie walut obcych zagranicę.

Szmaragd ten Bank Franko-Polski utatlował sobie w ten sposób, że wyzyskiwał stosunki swe z wojskową misją francuską.

Tuż po aresztowaniu p. Geor-

ge'a centrala paryska czyniła energiczne starania za pośrednictwem znanych adwokatów warszawskich pp. Perzyńskiego i M. Ettlingera, by wydobyć p. George'a z więzienia.

Proponowano początkowo kaucję jednego miliona franków franc. co „Kurier” Czerwony dnia 8 marca uznał za niewystarczającą, twierdząc, że ekwiwalent strat, jakie poniósł skarb polski, powinien wynosić co najmniej

5 milionów franków. Istotnie — jak się dowiadujemy — takiej sumy, jako kaucji, domagały się odnośnie czynników polskie. Skończyło się jednak na półtora miliona.

Dodać należy, że p. Małgorzata Stillek-Goldowa ofiarowywała swego czasu 5 tys. dolarów jako kaucję za uwolnienie swego męża. Za p. George'a zapłacono 18 razy więcej, bo 90 tysięcy dolarów.

Przed historyczną pensją urzędników

Kto ją otrzyma już w złotych, a kto jeszcze w markach

Jak już donosiliśmy, uposażenia pracownicze urzędników państwowych za maj zostaną wypłacone w złotych. Jedynie w miejscowościach, do których nowa waluta nie zdążyła dotrzeć, pensje mają być wypłacone w markach.

Przy wypłacie złotemimo-

żne ustalono na 0-36 zł (t. j. na 36 groszy), zaś przy wypłatach niarokowych na 648.000 mk.

Należy jeszcze zaznaczyć, że bez względu na wprowadzenie waluty złotej, obliczenia komisji statystycznej będą nadal u względniane.

Depesze z dzisiejszej nocy

Zajścia listopadowe przed sądem.

Rozprawa sądowa w tej sprawie rozpocznie się dnia 2-go czerwca w Krakowie przed sądem przysięgłych.

Mityngi robotnicze w Rosji. Rząd sowiecki organizuje w całej Rosji mityngi robotnicze przeciw bankierom angielskim. Uchwały zapowiadają „jednogłośnie”: Bankierzy angielscy niech się lekają zemsty „ludu rosyjskiego”.

Miedzynarodowy kongres socjologiczny

Polska wiedza jest na nim reprezentowana

Z Rzymu piszą: Dziś rozpoczęły się obrady międzynarodowego kongresu socjologicznego. Reprezentant Uniwersytetu poznańskiego prof. Kozłowski wygłosił przemówienie powitalne, o współności kół w Włoch i Pol-

ski, oraz o ideale pokoju powszechnego. Prof. Kozłowski wybrany został do prezydium komisji socjologicznej. Wśród delegatów na kongres przeważają delegaci południowej Ameryki.

Już nie jesteśmy zależni od kaprysów Gdańska

Gdynia będzie niebawem wielkim polskim portem

O załad. i odeszcie z tutejsz. portu wielkiego francuskiego parowca „Pologne” otrzymaliśmy następujące szczegóły: (Parowiec „Pologne” zabral 750 robotników, przeznaczonych do francuskich kopalni i zakładów hutniczych, oraz 50 emigrantów, udających się do Brazylii i Argentyny, jak również 20 pasażerów 1-iej klasy, głównie francuzów, wracających z Polski do ojczyzny.

Pozatem parowiec „Pologne”

zabrał ładunek towarów, oraz 500 metrów sześciennych podkładów kolejowych. Zarówno załadunek pasażerów, jak i ładunków odbyło się precyzyjnie i szybko, poczem określony przez 2 holowniki, opuścił port w Gdyni. Odjazdowi parowca „Pologne” przypatrzywały się tłumy publiczności.

Fakt ten dowodzi, że port w Gdyni, jakkolwiek niekompletny jeszcze, może oddać już obecnie poważne usługi.

Ojciec Święty do polskiej młodzieży

Z Rzymu donoszą: Ojciec Święty przyjmując w obecności p. S. Skrzyńskiego, pielgrzymkę studentek Uniwersytetu i uczniów gimnazjalnych z Poznania i Lwowa na audiencji tronowej wygłosił dłuższe przemówienie, w którym wyraził między innymi życzenia, aby miasta Lwów i Poznań połączone w granicach państwa polskiego były wyrazem jedności Polski, oraz łączności i zgody wszystkich jej obywateli.

Przerachowanie wierzytelności hipotecznych

WARSZAWA, 23. IV.

Biuro informacji prasowej do wiaduje się, iż min. skarbu opracowało już projekt ustawy o przerachowaniu wierzytelności prywatno - prawnych.

Przypuszczalnie w ciągu najbliższych dwóch tygodni projekt tej ustawy uzyska, na podstawie pełnomocnictw skarbowych rządu, podpis p. prezydenta Rzeczypospolitej i będzie ogłoszony w „Dzienniku Ustaw”.

B. 26.

Warszawa

Echa żywiołowej katastrofy Minister wojny dziękuje wojsku, któremu w obliczu klęski powodzi wypadło na trudniejsze zadanie

W związku z żywiołową powodzią, jaka nawiedziła ziemie Rzeczypospolitej — pan minister wojny wysłował podziękowanie oddziałom wojskowym, biorącym czynny udział w zwalczaniu katastrofalnego wylewu.

Przytaczamy to częściowo poniżej:

„Dzięki niezłomnej energii i inicjatywie dowódców poszczególnych oddziałów, poświęceniu i hartowi wojska, zdolano zapobiec w znacznej mierze straszliwym skutkom żywiołowej katastrofy, która pościła na sobie jednakże ofiary w spieszających na ratunek oficerach i szeregowych. W miejscowości Kromy w pow. sochaczewskim wywołano, ciałem ofiera: pod Poznanem, podczas akcji ratunkowej znalazł śmierć w murach, dowódca 14 baonu saperów, kpt. Prusnowski; w Niemcisz, w okolicach Stobcow, utonął saper 9 pułku; przy usuwaniu zapór w okolicach Grodna doznał obrażeń sierżant Okr. Skł. Inż. i Sap. O. K. III.

Za trudny i poświęcenie, świadczące o wysokim poczuciu obowiązku, wyraził pan minister dowódcy, oficerom, podoficerom i szeregowym wszystkich

oddziałów i instytucji wojskowych, które uczestniczyły w opanowaniu żywiołu i niosły pomoc ofiarom powodzi — gorące podziękowanie i szczerą uznanie w imieniu służby.

Trybuna pracowników mózgu i mięśni

PRACOWNICY UMYSŁOWI. Sytuacja ekonomiczna pracowników przemysłowych i handlowych staje się z każdym dniem coraz trudniejsza.

I ciężej nawet w porównaniu z również ciężkimi położeniem pracowników fizycznych.

Masowe wypowiedzenia pracy ma na celu nietylko zaprzestanie produkcji wobec przesilenia gospodarczego, ale wytworzenie psychologicznego nastroju, sprzyjającego obniżeniu płac za pracę.

I tak, w połowie b. m. gdy przesilenie wywołane sanacją skarbu utraciło już swe początkowe ostrze.

Tow. franko-rosyjskie w Dąbrowie Górniczej wbrew

umowie i bez porozumienia się z pracownikami, co dotychczas zawsze miało miejsce.

obniżeniu i to znacznie płace pracowników i kiedy pracownicy, zorganizowani w Polskim związku zawodowym pracowników przemysłowych i handlowych w Sosnowcu zaprezentowali przeciw temu,

otrzymali wypowiedzenie bez wypłaty nawet załógności. Związek odpowiedział

bojkotem. Tow. franko-rosyjskiego, zobowiązując wszystkich pracowników do bezwzględnego powstrzymania się od przyjmowania pracy w wyżej wymienionym konsorcjum zagranicznym. Wypadek taki zanoszący należy do niestety znacznie więcej i to głównie na terenie firm obcych, korzystających u nas z poważnych przywilejów gospodarczych:

Tow. akc. „Solvay” w Zagłębiu, wreszcie cały szereg firm i warsztatów akcyjnych zmniejszyło płace pracowników umysłowych o 12 proc., często nawet 16 proc. Szczególnie bezwzględna jest w

tej mierze

Rada Zjazdu przemysłowców górniczych w Łabowie, która nie krepując się bynajmniej obowiązującą obojętnością, obniżyła płace pracowników, zanim ukończone zostały pertraktacje z robotnikami, poprzedzające w myśl **zawieszonych i umów**nych postanowień pertraktacje i umowy o płacę z pracownikami umysłowymi.

Robotnicy poprą, usiłowania i walkę o płace ze strony pracowników prowadzona zawsze jędrnie, tak jak ci ostatni przytaczali się niejednokrotnie do żądaj robotniczych.

Wobec niezałatwienia jeszcze sanacji skarbu i nieuregulowania stosunków gospodarczych nie leży w interesie nawet wielkiego przemysłu

zaostrożenie sytuacji i konfliktów społecznych. Rząd jednak winien bezwzględnie i kroczyć celem załatwienia sytuacji, wyszukując także odpowiednio organizację dyplomatyczną wobec niewątpliwych i coraz częstszych nadziei ze strony niektórych przedsiębiorstw zagranicznych.

Ekonomista.

Ci, którzy mają najmniej, będą płacili więcej

Była polska wieś spokojna...

W „Dzienniku Ustaw” ogłoszone zostało rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej w przedmiocie podwyższenia podatku dochodowego od uposażeń służbowych, które obowiązują na dni 1 maja do końca roku bieżącego. Podwyższenie podatku następuje przez odpowiednie podniesienie stopy procentowej, miarodajnej do obliczenia podatku według skali, regulowanej — jak dotychczas — co miesiąc.

Motywy do podwyższenia podatku od uposażeń jest — zdaniem czynników skarbowych — konieczność między innymi podwyższenia kredytu na utrzymanie publicznych szkół powszechnych, które według projektu

poprzedniego rządu miały być na utrzymanie powołane do budżetu państwa.

Projekt ten został zmieniony, wobec czego w celu utrzymania szkół do końca roku powiększony być musi odpowiednio na ten cel preliminarz ministerstwa oświaty. Dlatego obok podwyższenia podatku gruntowego i przemysłowego podwyższenie zostaje również podatku od uposażeń.

Nadto podwyższenie podatku ma być wywołane potrzebą znalezienia odpowiednich funduszy w związku z wykonaniem w listopadzie do Sejmu projektu ustawy o ubezpieczeniu od bezrobocia.

50 dygnitarzy sowieckich będzie zamordowanych Proklamacja na blurku szefa czerezwyczejki

KIJOW, 15. 4. — Rozrzucono po całym mieście proklamacje, zapowiadające, że, w razie stracenia skazanych na kijowskim procesie profesorów, natychmiast zostanie zamordowanych

w Kijowie 50-ciu najwyższych dygnitarzy komunistów. Jedną z proklamacji znalazła się na blurku w gabinecie szefa kijowskiej czerezwyczejki (GPU).

Strategiczna baza w Kłajpedzie Podstawa ofensywy litewskiej przeciw Polsce

Gniew prasy litewskiej na prasę francuską

KOWNO via GDANSK (Tel. w.) — Z Kowna donoszą, że cała prasa litewska, w sposób bardzo ostrej krytykę dyskusję w Sejmie warszawskim i kroki dyplomatyczne Polski w sprawie Kłajpedy.

W urzędowym organie litewskim „Echo” omawiane są z niecierpliwością wywody prasy francuskiej, piszącej że okręg Kłajpedy ma

ważne znaczenie strategiczne międzynarodowe. Te to militarne względy uzasadniają prawa Polski do Kłajpedy,

ponieważ Polska nie może patrzeć spokojnie na to, jak Litwa tworzy z okręgu kłajpedzkiego podstawę do ofensywy przeciw Polsce.

Nadto w razie konfliktu rosyjsko-polskiego Kłajpeda ma znaczenie wielkie nie tylko dla Litwy

lecz dla całej koalicji. „Echo” kończy artykuł zapytaniem, czy nie trzeba tych rozstrząsań prasy francuskiej iść z nadchodzącymi wielkimi zdarzeniami?

Pierwsze jaskółki normalnych czasów

LWOW (AW). Dzienniki lwowskie podają wiadomość o pierwszych powojennych niewypłacalnościach w Lwowie. W ostatnich 10 dniach niewypłacalność ogłosiło 5 firm, prze-

de wszystkim firmy z branży żelaznej.

Pasywa wynoszą od 3 do 50.000 dolarów. Jest rzeczą charakterystyczną, że są to prawie wyłącznie dług gotówkowy, a nie towarowy.

Nadszedł bilon wartości 9 milionów złotych

Jak już donosiliśmy, w Wielką Sobotę nadszedł do Warszawy z pod Wiednia pierwszy transport bilonu polskiego. Transport ten przywieziony w 4-ech wagonach zawiera bilon 50-o i 20-o groszowy, wykonany z czystego niklu. Wartość

tego transportu stanowi około 9 milionów złotych.

Dalsze transporty przybywać będą w ciągu 4-ech najbliższych miesięcy w odstępach 4-o tygodniowych. 50-o groszówki ma 23 mm. średnicy i waży po 5 gramów, 20-o groszówki — 20 mm. i waży 3 gramy.

Tymczasowe banknoty zdawkowe

Jak już donosiliśmy do czasu wybita dostatecznej ilości bilonu wypuszczone będą prowizorycznie na przeciąg kilku miesięcy bilety zdawkowe, opiewające na 1 złoty, oraz na grosze: 1, 5, 10, 20 i 50.

Jako bilety zdawkowe jedynolotowe użyte będą banknoty dostarczone z Francji. Bilety zdawkowe wartości 10, 20 i 50 groszy wykonane zostaną specjalnie w Państwowych Zakładach Graficznych.

Natomiast do biletów zdawkowych jedno groszowych, które będą tylko krótki czas w obiegu, ponieważ dostarczona będzie wcześniej potrzebna ilość tego rodzaju bilonu metalowego, użyte będą części (wycięte) banknotów markowych wartości 500 tysięcy i 10 milionów mkł. pol., zaopatrzone w odpowiedni napis.

Szczegółowy opis wypuszczanych biletów zdawkowych podany będzie niebawem.

Banki pod kuratelą rządową

Wszystkie przedsiębiorstwa trudniące się zawodowo czynnościami bankowymi, w szczególności zaś domy bankowe, kantory wymiany, banki akcyjne, spółdzielnie kredytowe, jako też instytucje kredytowe, rządzące się własnymi statutami, zatwierdzonymi przez władzę państwową, oraz wszystkie przedsiębiorstwa, które na zasadzie zezwolenia rządowego są uprawnione do wykonywania choćby tylko niektórych czyn-

ności bankowych — będą odąd podlegać nadzorowi rządowemu.

Koszty związane z nadzorem rządowym będą ponosić wyżej wymienione przedsiębiorstwa.

Organy nadzorcze będą korzystały z prawa wglądu do wszystkich ksiąg, korespondencji, kas, depozytów i wszelkich dokumentów, podlegających nadzorowi przedsiębiorstw.

Egzekwowanie podatku majątkowego

Przerwane w Wielki Czwartek wskutek nadchodzących świąt czynności egzekucyjne

przy ściganiu należności podatku majątkowego, zostają wznowione w dniu dzisiejszym.

Choroby zakaźne w oświetleniu urzędowym

Biuletyn oficjalny generalnej Dyrekcji służby zdrowia stwierdza, że w okresie od dnia 17 do 23 lutego b. r. na ziemiach Rzeczypospolitej było wypadków zachorowań: na tyfus brzuszy 260 i 27 śmiertelnych; na tyfus płamisty 254 i 24 zgonów; na dyfteryt 91 i 14 śmiertelnych;

na gruźlicę 141 i 273 śmiertelnych.

Na Warszawę w tym samym czasie przypada: 40 zachorowań i 6 zgonów na tyfus brzuszy; 11 zachorowań i 5 zgonów na tyfus płamisty; 5 zachorowań i 1 zgon — dyfteryt; 5 zachorowań i 16 zgonów — tyfoida.

Dodatkowe egzaminy polenistyczne w wojsku

Jak się nasze pismo dowiaduje — oficerowie, którzy przeszli kurs doszkolenia w warszawskiej szkole podchorążych, otrzymali świadectwa warunkowe, z powodu niedostatecz-

nego przygotowania z geografii i historii Polski — będą niebawem składać poprawcze egzaminy przed komisjami egzaminacyjnymi przy dowództwach okręgów korpusowych.

„NAJWIĘKSZE ZDARZENIE POLITYCZNE”...

W zmudnej kampanii o odzyskanie i bezpieczeństwo państwa, która Francja prowadzi z Niemcami niemal tak długo, jak długo trwała wojna europejska, podziwiać trzeba niesłychaną wytrwałość i cierpliwość francuskiego sztabu dyplomatycznego. Kampania owa jest tem cięższa i tem bardziej odpowiedzialna, że sojusznicy wszyscy, prócz Belgii, chwilami opuszczają Francję, frontu jej bojowego nie podtrzymują, przeciwnie w momentach przełomowych wytywarzają tragiczne próżnie, w których może załamać się cały olbrzymi dorobek pokoju wersalskiego.

Tylko genialnie prowadzona taktyka dyplomatyczna przez Poincarégo uratowała i ratuje stałe Francję przed klęskami, które wytworzyć może cicha, zakulisowa kontrakcja dyplomatyczna państw najbardziej zainteresowanych.

„Porozumienie” istniejące między sojusznikami, byłoby już wielokrotnie pękło, wytywarzając niesłychaną okazję dla Niemiec otwartego podeptania „świszki” wersalskiego, podpisanego przez jej reprezentantów, gdyby nie to, że Poincaré z mistrzowską umiejętnością, adwokata, dyplomaty raz raciska, drugi raz niespodziewanie ulega Anglii, otwierając pole do dyskusji i pertraktacji na podstawie ustępstw i w ostatecznym rezultacie wygrywa.

Ten sam manewr powtórzył premier francuski obecnie.

Ustąpił.

Dwie komisje, badające wa-

runki zdolności płatniczych Niemiec, wypowiedziały swe sakramentalne słowa. Nawet zeznawca francuski, aby nie odkrywać zapewne kart swego rządu, przytaczał swój głos do ogólnego chóru w komisjach, który głosi:

uwolnić Niemcy od okupacji w Nadrenji,

dać im pełnię suwerenności,

ofiarować im moratorium,

Poincaré wyczuł, że powstaje moment przełomowy, że nadsiek wywarty na Francję, nawet ze strony Ameryki, jest olbrzymi, z góry przeto zapowiedział, że zgadza się na wszystko — tylko — tylko nie wypuścić z rak swych sieci kolejowej w Nadrenji, chyba, że Anglia i sojusznicy dadzą inne gwarancje bezpieczeństwa Francji np. Anglia pobuduje nad Renem wielkie bazy dla swych bojowych eskadr lotniczych.

Co za pokusa dla Albionu! Co za bezinteresowność w sprawach pierwszorzędnej wagi strategicznej! Ale za tą propozycją nieczuć kryje się konieczność zawarcia sojuszu obronnego Anglii z Francją...

Dlatego też triumfalnie o krzyk prasy niemieckiej, facznie z „Vorwärts” berliński, który raporty komisji odszkodowań nazywa „największym zdarzeniem politycznym”, o tyle jest słuszny, o ile Niemcy lojalnie zechcą wykonać zobowiązania, płynące z uchwał rzeczonych i o ile premier francuski otrzyma od sojuszników gwarancje bezpieczeństwa dla swego państwa.

Tadeusz Konopnicki.

Zjazd prawników polskich Odbędzie się w czerwcu w Wilnie

W dniach 8, 9 i 10 czerwca r. h. odbędzie się w Wilnie zjazd prawników polskich ze współdziałaniem gości z zagranicy.

Osoby zainteresowane proszone są o zgłaszanie swego udziału, najdalej do 15 maja r. b., w Biurze stałej delegacji zrzeszeń i instytucji prawniczych R. P.

w Warszawie, Mokotowska 14 m. 8, tel. 91-82, w godzinach od 9 rano do 3-cj po południu bądź też u sekretarza łącznikowego komitetów warszawskiego i wileńskiego, adwokata Kazimierza Giebockiego w Warszawie, ul. Krucza 13 m. 4, w godzinach 5—7 wieczorem, tel. 67-93.

Bezpłatne przejazdy wojskowych kolejami

Coraz częściej między podróżującymi wojskowymi a funkcjami naruszającymi kolejowymi zachodzą nieporozumienia na tle terminu ważności biletu kredytowanego.

Świeżo władze wojskowe wyjaśniły, że bilet kredytowany

pozostaje być ważny po północy dnia oznaczonego na biletie.

Podróżujący wojskowi wzmni zatem pilnie baczyć by termin ważności biletu kredytowanego był zawsze oznaczony i to według faktycznego czasu trwania podróży.

Powrót do tradycji

Nasza dzielna jazda odjad wzorem lat dawnych
zwać się będzie kawalerją

Jak się nasze pismo dowiaduje — w związku z pokojową organizacją siły zbrojnej termin „jazda” został zamieniony słowem „kawalerja”.

Właśnie w tych dniach władze wojskowe poleciły wszystkim instytucjom, formacjom i załącznikom, w których tytule na okieszenie rodzaju wojska, znaleźć się wyrażenie „jazda” — zamienić je terminem — kawalerja.

W tym celu również będą poczynione odpowiednie poprawki we wszystkich rozkazach,

rozporządzeniach i instrukcjach.

Należy wspomnieć, że wyraz jazda jakoś nie przypadł do gustu naszym kawalerzystom. W komisji słownictwa wojskowego toczyły się długie akademickie na ten temat spory.

Ważkie i uzasadnione argumenty postadały oby strony. Za twierdzonego swego czasu termin — jazda, nie przyjął się jam, co wykorzystali żywnicy terminu kawalerja — drogi sercu swemu terminu preferowali.

Nowy styl w cerkwi prawosławnej w Polsce

Jak donosi „Russpress” sobór biskupów metropolii prawosławnej w Polsce na posiedzeniu odbytem w Warszawie dn. 12 kwietnia b. r. pod przewodnictwem metropolity Dyonizego rozpatrywał sprawę wprowadzenia nowego stylu w życiu cerkwi prawosławnej.

Po wysłuchaniu listu patriarchy konstantynopolańskiego Grzegorza VII i orędzia patriarchy do wszystkich cerkwi autocefalnych, zawierającego zawiadomienie o wprowadzeniu nowego stylu w cerkwi konstantynopolańskiej, poczyni-

ając od dn. 23 marca r. b. sobór biskupów metropolii prawosławnej w Polsce uchwalił, zgodnie z cerkwią konstantynopolańską,

wprowadzić w cerkwi prawosławnej w Polsce nowy styl.

poczynając od dn. 22 czerwca b. r., przy zachowaniu jednakże dotychczasowej paschy prawosławnej i wszystkich świąt, które zależne są od daty święta Wielkanocy.

O decyzji tej zawiadomiono rząd Rzeczypospolitej.

Bandyta w podartych spodniach

Mienił się Muchą-Michalskim, gdy w rzeczywistości był tylko zwykłym opryskiem. Bali się o swe życie i dlatego nic o napadzie nie mówili policji.

W numerze wczorajszym „Dziennika” podaliśmy (na str. pierwszej) wiadomość o „wykryciu spisku zbrojnego na Kresach”. W związku z tem otrzymaliśmy telefonicznie od naszego korespondenta z Brześcia ciekawe informacje o 2 charakterystycznych napadach.

W pierwszych dniach bieżącego miesiąca kłopotowana była w Pińsku pogłoska o przebywaniu w tem mieście głośnego bandyty.

Mucha-Michalskiego

który nawet według krążących wersji miał dokonać napadu na jednego z mieszkańców ul. Błotnej.

Komenda policji w tym czasie żadnego zameldowania o napadzie nie otrzymała, jednak kiedy doszły ją te pogłoski, postanowiła przeprowadzić dochodzenie w sprawie krążących wersji.

Okazało się, że chociaż

z igły uczyniono widły

to jednak wersje zawierały pewną część prawdy.

W toku dochodzenia policyjnego ustalono, że w nocy z 7 na 8 b. m. jakiś osobnik wtargnął do mieszkania Dory Fajner przy ul. Błotnej 23, gdzie zakomunikował, iż jest Muchą Michalskim. Bandyta

zagroził domownikom,

że w razie, jeśli fakt napadu padnie do wiadomości policji, wówczas zamorduje całą rodzinę i dom spali. Sforozowani żydzi nie tylko nie stawiali bandycie żadnego oporu, lecz sami wskazywali mu, gdzie były ukryte.

pieniądze i kosztowności

Osobnik, który podawał się

za Muchę-Michalskiego, uzbrojony był w łom żelazny, głowę zaś miał okrytą rękawiczką.

Po godzinnej plądrowaniu w mieszkaniu bandyta zrabował trzy dolary, kilkadziesiąt milionów mk. i lepszą część garderoby, poczem spokojnie wyszedł na ulicę, nie prześladowany przez nikogo z poszkodowanych.

Obrabowani, pomni

groźby bandyty

zamilczeli o zajściu, nie zakomunikowali o niem policji.

Kiedy fakt napadu stał się już powszechnie znany, do komendy policji pińskiej zgłosił się niejaki Mikołaj Omelczyk, zamieszkały w Pińsku przy ul. Lewkowskiej 8, który zameldował, iż w tym samym dniu, t. j. 8-go b. m. o godz. 6-ej rano do mieszkania jego zgłosił się jakiś osobnik, który również przedstawił się za bandytą Muchę-Michalskiego i pozwolił

podarte spodnie,

żądając, ażeby mu je naprawiono, a on któregośkolwiek następnego dnia po odbiór ich się zgłosi.

Bandyta nic nie zrabował i chociaż właściciel mieszkania wybiegł zaraz za nim, tajemniczy osobnik zdołał gdzieś przepaść bez śladu. Po spodnie już się nie zgłosił.

W rezultacie kilkudniowego dochodzenia policja wpadła

na trop bandyty,

podającego się za Muchę-Michalskiego i po aresztowaniu go okazało się, że jest nim niejaki Antoni Klimowicz, niejednokrotnie już karany za różne przestępstwa.

Kilka uwag o święconem i „Kasie chorych”

Pod tym tytułem znajdujemy w Warszawskim „Expressie Porywnym” feljeton z którego przytaczamy, wyjątek ciekawy: — Co to jest właściwie „święcone”? — zapytał mnie kiedyś pewien cudzoziemiec.

Chcąc, by objaśnienie moje było możliwe, zwięzłe, treściwe i zrozumiałe, odpowiedziałem mu porównaniem:

— Święcone, szlachetny cudzoziemcze, jest to coś w rodzaju „Kasy Chorych”: pochłania bardzo wiele pieniędzy, a w wyniku daje tylko przykre sensacje w postaci niestrawności, lub wiadomości o nowych malwersacjach.

Odpowiedź moja śnać nie była dostatecznie jasna, bowiem znów usłyszałem zapytanie:

— No, dobrze; a co to jest „Kasa chorych”?

Znów byłem w kłopotcie, co tu odpowiedzieć.

— To jest mniej więcej tak: gromada głupich niesie ciężko zapracowany grosz, który kilku szubrawców rozkrada.

— Są więc głupi i szubrawi, a czyż uczciwych i mądrych tam niema?

— Ależ są, i to nawet liczni.

— No, a oni co robią?

— Uczciwi martwią się, że cię cudzych świństw i na nich spada, mądrzy zaś łamią głowy nad tem, jakby tu wytlomaczyć głupim, że tak jak jest, jest głupio.

— Rozumiem, ale skąd nazwa: „Kasa chorych”?

— Bardzo proste: czyżby ludzie zdrowi na umyśle zgodzili się być członkami podobnej instytucji? Nazwę wybrano zupełnie właściwą: przecież to nie jest „Kasa dla chorych”, lecz krótko — „Kasa chorych”.

Jedyny wieczór baletu!!!

Dziś we czwartek dnia 24 b. m. w teatrze „Palace” wystąpi znakomita prima-balerina H. Łaskiewiczowa ze swoim zespołem 20 baletników. Między innymi wykonane będą tańce: „Taniec Anitry” Griega, „Ballada” Chopina, oraz efektowny balet „Feramors” Rubinsteina i in.

Prasa wyraża się wszędzie z zachwytem o p. H. Łaskiewiczowej i niejednokrotnie stawia ją na jednym poziomie z

takimi wirtuozami sztuki choreograficznej jak Pawłowa, Karawina, Turhanowa.

Występ p. H. Ł. niezawodnie spotka się z poparciem zasłużonym znawców prawdziwej sztuki wzamian za co artystka zgłotuje publiczności wielką ucztę artystyczną.

W celu uniknięcia natłoku przy kasie bilety można nabywać wcześniej w kasie teatru „Palace”. 2162

Kronika policyjna

Oddano pod Sąd: Za pozostawienie koni na ulicy bez opieki: — Medachowski Lejb, Malinowski 27, Melera Arona — Polna 19.

Za przejazd koleją bez biletu — Dobrowolską Helenę — Angielska 18.

Kradzieże: Z mieszkania Biłocha Abrama — Fabryczna 37 skradziono różne rzeczy domowe wart. 600 milj. mk. przez sprawcę niewiadomego.

Aresztowania: Aresztowano: Bogdanowa Jana z Michałowa za włóczęgostwo.

Kamienie żółciowe

Kamienie schodzą bez bólu. Ataki w zupełności ustają. 354 Objawy początkowe: Ból w bokach i dolku podczerwym (gdzie schodzą się żebra). Pobolewania w wątrobie. Skłonność do obstrukcji. Uryna ciemna i mętna lub też bezbarwna jak woda. Język obłożony. Gorączka i kwas w ustach. Odbijanie gazami. Wzdęcia i burczenia w kiszce. Bóle i zawroty głowy. Silne zdenerwowanie. Objawy podczas ataków: W dolku i wątrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylnej, w pasie i krzyżu i sięga aż po łopatkę. Wzdęcia brzucha, rozszarpanie żeber i parcia na kiszki stołcową. Brak tchu oraz ból w plecach i klatce piersiowej (na przestrzał). Niekiedy wymioty żółte, dręszcza, zimne poty, żółtaczka. Blizszych informacji udziela

Aptekarz-fizjolog H. NIEMOJEWSKI Warszawa, Nowy-Swiat L. 6.

Zarząd Tartaków Państwowych

W CZARNEJ WSI

poszukuje przedsiębiorcy dla wyrobu cegły swoją siłą

roboczą, roczna produkcja około trzech milionów sztuk.

Oferty pisemne nadsyłać do Czarnej-Wsi.

2140

Teatr „PALACE”

Jutro w piątek, dn. 25 kwietnia 1924 r. o godz. 8 wiecz. Przed wyjazdem zagranicę wystąpi ostatni raz w Białymostku poważychny ulubieniec publiczności światowej sławy piosenkarz

ALEKSANDER WERTYŃSKI

w stylowym kostjumie „Pierrota” z udziałem znakomitego solisty byłych carskich teatrów w Moskwie prof. Witolda Jodko (cytra).

Całkowity nowy wielki świąteczny program: „ALLELUJA”, „Śnieżna kolosanka”, „Dym bez ognia”, „Chwileczka”, „Za kulisami”, „Wasze palce”, „Kozanka” oraz piosenki szlagierowe, Pieśń moja dziewczynka, „Brazyljski krętownik”, „Ostatni król”, „Pani Irena”, „Dżony”, „Dancing”, „Temme rafinee” i inne wykona

A. WERTYŃSKI

„Werdi”, Kwartet z opery Rigoletto, „Bauer”, „Węgier” i inne tańce i inne wykona prof. Witold Jodko.

Przy fortepianie IGNACY STERLING.

Ceny miejsc dostępne. — Bilety w kasie teatru.

URZĘDNIKOM PAŃSTWOWYM

WZNOWIŁ SPRZEDAŻ MATERJAŁÓW NA RATY.

Skład Sukna

firm zagranicznych

Wisznia i Ochrymski

Białystok, ul. Sienkiewicza Nr. 18.

KSIEGARNIA

A. BRZOSTOWSKIEGO

— POLECA —

wszystkie nowości z zakresu piśmiennictwa polskiego, książki szkolne, mapy, atlasy, materiały piśmienne, zeszyty hurtowo i detalicznie. Prenumerata pism.

1868

„MODERN”

Młodość, jak rwący potok, nie omija, ale burzy przeszkody.

MOTTO:

DZIŚ

WIOSENNE PORYWY

Dramat życiowy w 6 aktach, według powieści TURGENIEWA p. t. „Wiosenne Wody”.

W rolach głównych:

Osip RUNIGZ

Djana Karenne

Rzecz dzieje się w Rosji i Paryżu.

Kasa: 6 w.

Początek: 6.45 wiecz.

MEBLE

OKAZYJNIE tanio sprzedaje z powodu wyjazdu.

Lipowa 31, m.

2158

Leżarz-dentysta

P. P. CICHONSKI

Palacowa 4, tel. 9. Leczenie, plombowanie, złoto i kauczukowe dostawki.

1440

Dr. LEON KRYŃSKI

Spec. choroby dróg moczowych, w. choroby i skóra. Oświetlenie cewki i pęcherza. Przyjmuje od godz. 9—11 i 5—7. Białystok, ul. Lipowa 33.

Dr. M. Kacnelson

Choroby weneryczne — skóra. Białystok, ul. Kilińskiego Nr. 8. telefon Nr. 249. Przyjmuje od godz. 9—11 i od 4—7.

Dr. M. KANEL

Specjalność choroby weneryczne skóra włośń moczopłciową (niem. piciowa) Oświetlenie cewki i pęcherza. Przyjmuje od godz. 9—11 i 5—7 wiecz. Białystok ul. Sienkiewicza 37 osobne wejście

KINO APOLLO

Sienkiewicza 22.

DZIŚ

PREMJERA

TYLKO

2 przedstawienia

7 i 9⁴⁰

Specjalna ilustracja muzyczna w wykonaniu koncertowego zespołu pod batutą słynnego Prof. L. Korobkiewa.

Największy i najpotężniejszy film świata!

CZTERECH JEŹDZCÓW APOKALIPSY

podług słynnej opowieści BLASKO IBANEZA

podług słynnej opowieści BLASKO IBANEZA

Dramat w 2-ch serjach 13 aktach (Obie serie w jednym programie).

Rzecz dzieje się: w Argentynie, w Paryżu, w Berlinie, w Belgji i na polach bitwy wojny światowej.

Ulubieńcy publiczności

ALICE TERRY

i RUDOLF VALENTINO

w rolach głównych.

Żaden film nie zdobył większego sukcesu i zainteresowania w całym świecie.

WARUNKI PRENUMERATY: miejscowa — Mkp. 7.500.000 zamiejscowa wraz z przesyłką — Mkp. 9.000.000 — zagraniczna — Mkp. 15.000.000

CENY OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetrowy — szerokość szpalty redakc. w tekście — Złp. 0,40, zwyczajne — Złp. 0,16, drobne za wyraz Złp. 0,12, według oficjalnego kursu franka szwajcarskiego.

Ogłoszenia tabelaryczne i zagraniczne kosztują o 50%, drożej, zamiejscowe terminowe — 25%, drożej. Od cen powyższych opustów nie udziela się. Na zasadzie uchwał Zjazdu Prasy Prowincjonalnej wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych w kronice podlegają opłacie. Układ ogłoszeń dwunastospaltowy.

Wydawca i Redaktor Antoni Lubkiewicz.

Drukarnia Zrzeszenia Samorządów w Białymostku, Warszawa 83.